

Kommunane si rolle på vegen mot nullutslepp og klimarobuste samfunn

Presentasjon på den fjerde nasjonale klimaomstillingskonferansen i Sogndal

#Klimaomstilling2019

Quality Hotel Sogndal 25 april

Carlo Aall

Forskar I ved Vestlandsforskning og leiar av Norsk Senter for Berekraftig Klimatilpassing (NORADAPT)

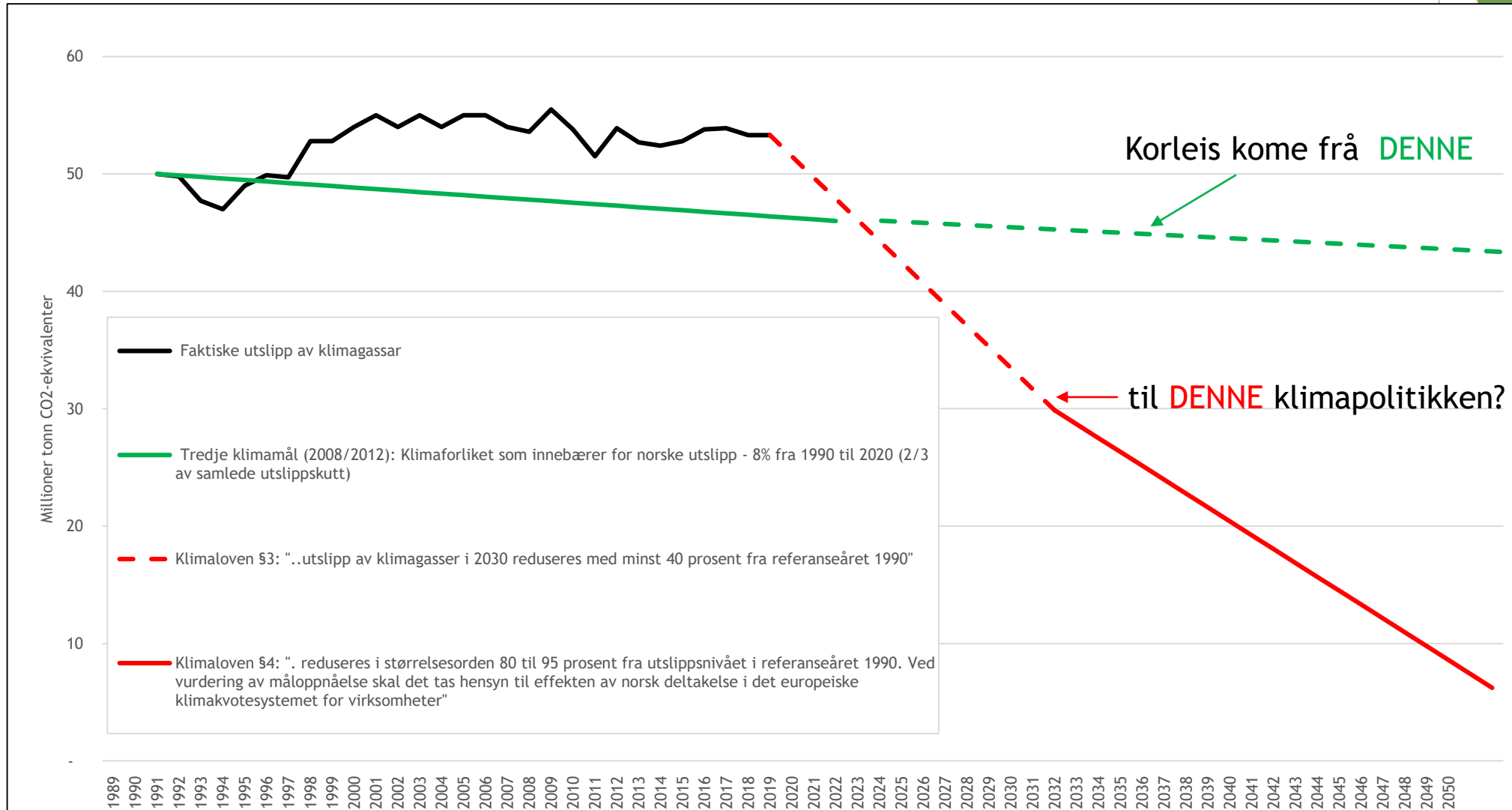
Siste lokalvalg før ~~2030~~- fristen

ENERGI OG MILJØ. Areal- og transportplanlegging er kommunenes viktigste klimajobb, men alle gjør den ikke like bra, mente politikerne i klimadebatt i dag.

Storingspolitikere Ola Elvestuen (V) og Heikki Holmås (SV) i diskusjon om æren for bymiljøavtalene. Abdullah Alsabeehg (Ap), Erik Lunde (KrF) og Øystein Sunderlin (H) deltok også i klimadebatten. Foto: Magnus Knutsen Bjørke

Den klimapolitiske utfordringa

Klimalova: 40% reduksjon innan 2030 sidan referanseåret 1990; kor mykje er det - eigentleg?

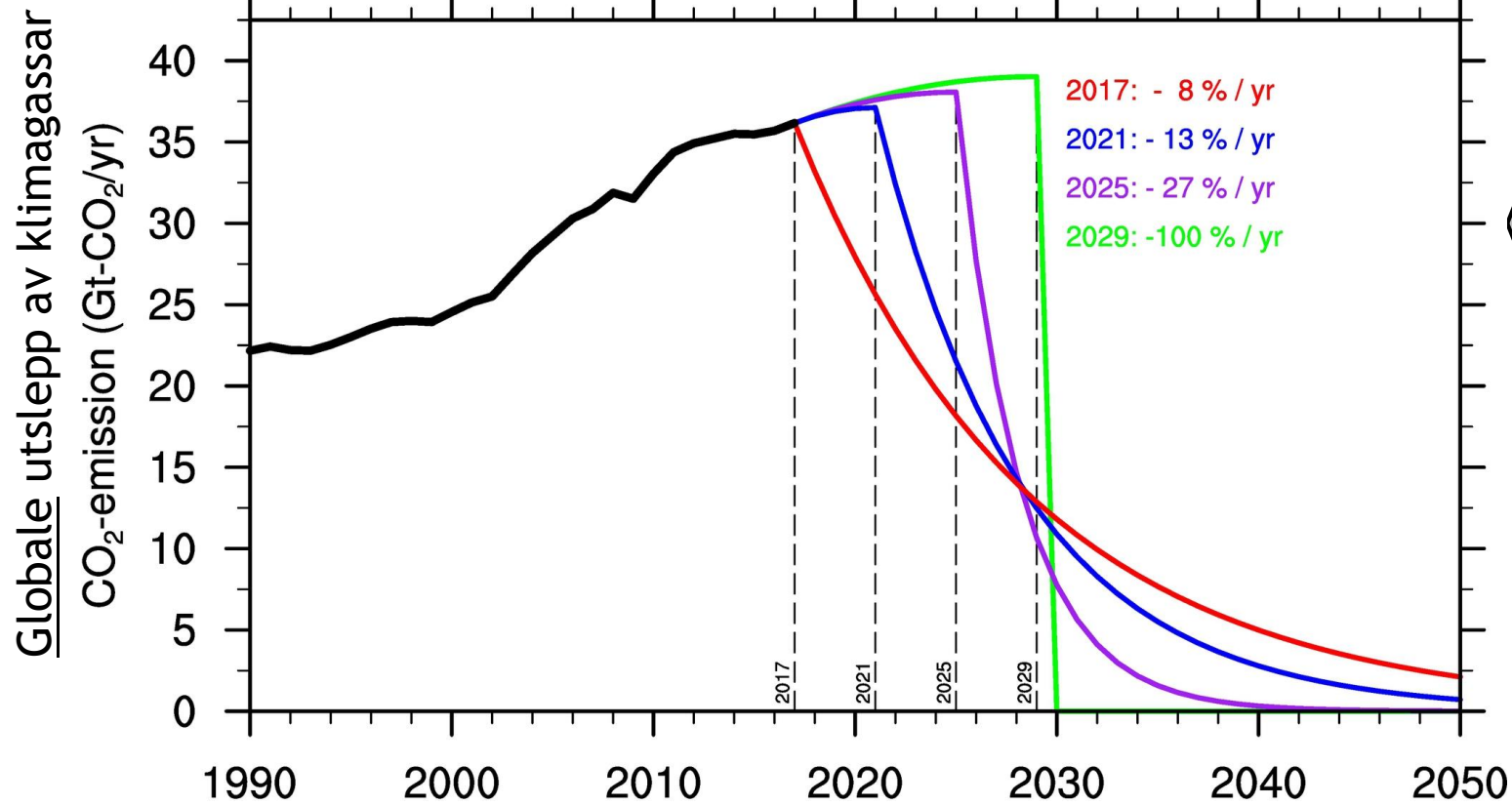
- ▶ 40% av norske utslepp i 1990 nivå er **22.0 millionar tonn CO2** ekvivalentar frå 2019 og fram til 2030
 - ▶ KOR MYKJE ER DET - EIGENTLEG?
- ▶ Det er **5 018 tonn CO2** ekvivalentar **PER DAG**
 - ▶ Men igjen - KOR MYKJE ER DET - EIGENTLEG?
- ▶ Det motsvarer det **årlege utsleppet** frå **2 544 bensin-personbilar PER DAG**
 - ▶ Og framleis - KOR MYKJE ER DET - EIGENTLEG?

Fram mot 2030 må Norge bli kvitt utslepp motsvarande at ein kommune som Luster skiftar ut alle personbilane sine frå bensin til elektrisk

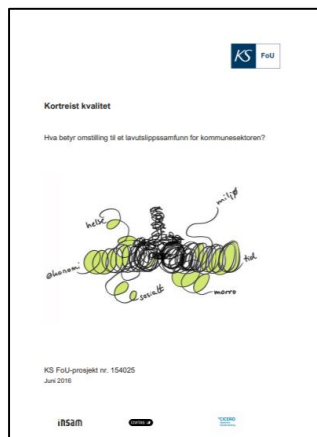
...KVAR DAG

Den teoretiske effekten av å vente 'ein valperiode til' med dei tøffe vedtaka.....

Figuren illustrerer kor mykje ambisjonsnivået - målt i reduksjon av utslepp per år - må auke for kvar 4 årsperiode vi vel å utsette det å innføre nye klimatiltak for å nå 1,5 gradersmålet

To viktige rapportar om korleis få til «kvantespranget» i den lokale klimapolitikken

- ▶ **Tittel:** «Kortreist kvalitet. Hva betyr omstilling til et lavutslippssamfunn for kommunesektoren?»
- ▶ **Utgitt:** KS FoU i 2016
- ▶ **Føremål:** «utarbeide et grunnlag for kommunesektorens arbeid med omstilling til et lavutslippssamfunn... Dette innebærer at utslippene i 2050 er redusert med 80-90 prosent i forhold til dagens nivå»

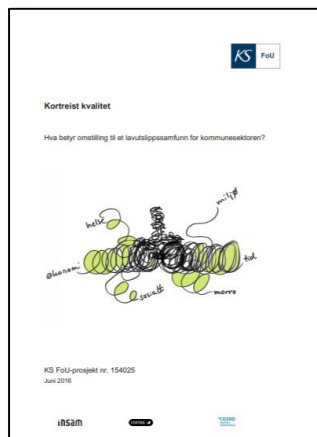
<https://www.ks.no/globalassets/vedlegg-til-hvert-fagomrader/samfunn-og-demokrati/samferdsel-plan-og-miljo/klimakutt/ks-lavutslippssamfunn-rapport-med-vedlegg.pdf>

- ▶ **Tittel:** «Potensial og barrierer for kommunale klimatiltak»
- ▶ **Utgitt:** Miljødirektoratet i 2018
- ▶ **Føremål:** «[vurdere] ..potensialet for klimagassreduksjoner ved lokale tiltak på kort og lang sikt samt hvilke barrierer som eventuelt måtte hindre at dette potensialet utløses... «[for] at klimagassutslippene reduseres med 80-95% fra 1990-nivå innen 2050»

<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M981/M981.pdf>

To viktige rapportar om korleis få til ‘kvantespranget’ i den lokale klimapolitikken

- ▶ **Tittel:** «Kortreist kvalitet. Hva betyr omstilling til et lavutslippssamfunn for kommunesektoren?»
- ▶ **Utgitt:** KS FoU i 2016
- ▶ **Føremål:** «utarbeide et grunnlag for kommunesektorens arbeid med omstilling til et lavutslippssamfunn... Dette innebærer at utslippene i 2050 er redusert med 80-90 prosent i forhold til dagens nivå»

<https://www.ks.no/globalassets/vedlegg-til-hvert-fagomrader/samfunn-og-demokrati/samferdsel-plan-og-miljo/klimakutt/ks-lavutslippssamfunn-rapport-med-vedlegg.pdf>

- ▶ **Tittel:** «Potensial og barrierer for kommunale klimatiltak»
- ▶ **Utgitt:** Miljødirektoratet i 2018
- ▶ **Føremål:** «[vurdere] ..potensialet for klimagassreduksjoner ved lokale tiltak på kort og lang sikt samt hvilke barrierer som eventuelt måtte hindre at dette potensialet utløses... «[for] at klimagassutslippene reduseres med 80-95% fra 1990-nivå innen 2050»

<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M981/M981.pdf>

..og ein rapport om status for klimaendringane og klimatilpassinga i Norge

- ▶ **Mest relevante kapittel i denne samanheng:** «Hvordan arbeider forvaltningen med klimatilpassing?», «Klimatilpassing på regionalt nivå» og «Klimatilpassing på lokalt nivå»
- ▶ **Utgitt:** Miljødirektoratet i 2019
- ▶ **Føremål:** Avklare «hvordan påvirker klimaendringene natur og samfunn fram mot år 2100; hva er de samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendringene; hvordan jobber forvaltningen med klimatilpassing; og i hvilken grad Norge er i stand til å tilpasse natur og samfunn til konsekvensene av klimaendringer?»

Hovudkonklusjonar for utsleppsdelen av det lokale klimaarbeidet

► Kommunen som omstillingsagent?

- «kommunene kan ha en vesentlig rolle å spille i et arbeid med omstilling til lavutslippssamfunnet» (mi utheving)

► MEN....

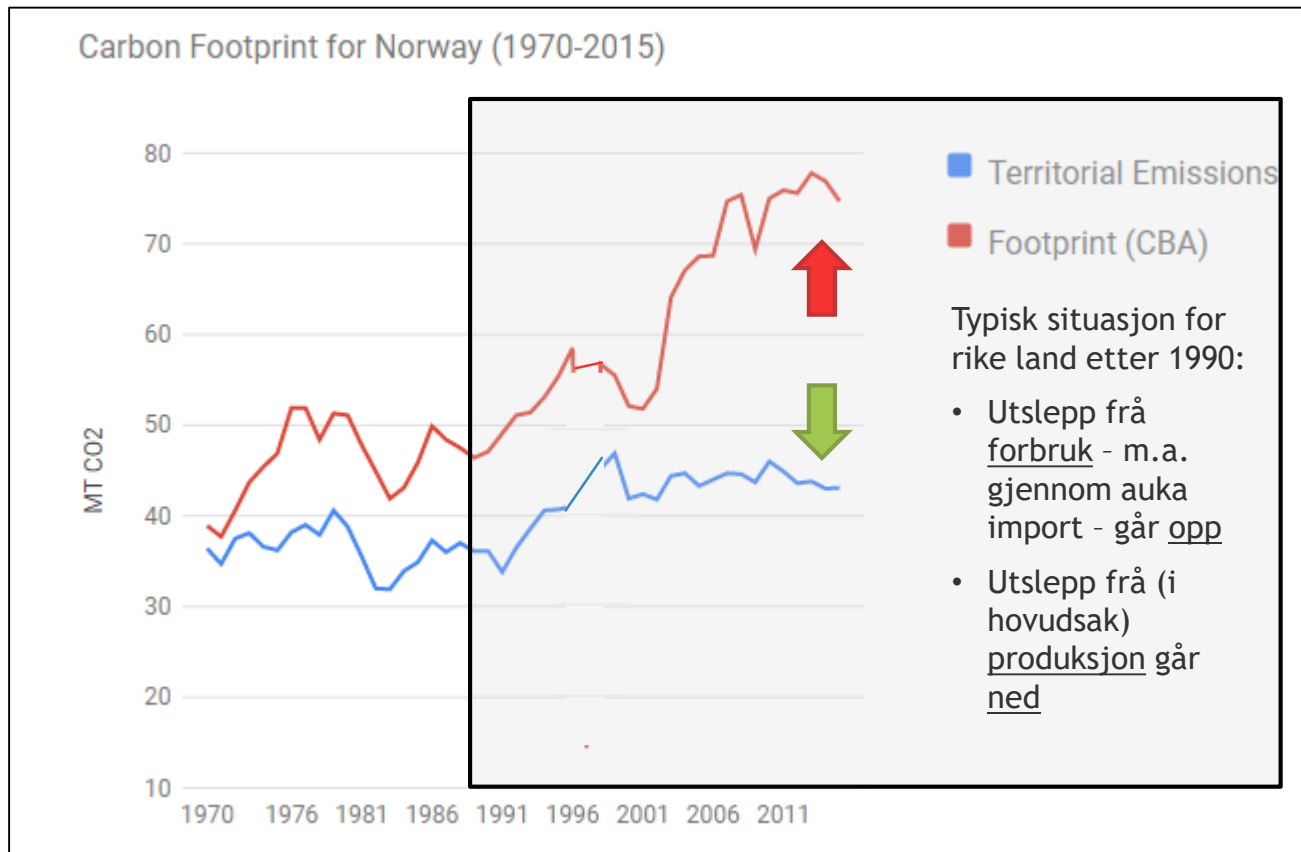
► Da må kommunane må i langt større grad nytte si rolle som samfunnsaktør

- Ikkje nok å satse på «klimavenleg drift» av kommunehuset, sjukeheimar osv; kommunen må også redusere utsleppa frå privatpersonar og næringsliv

► Tiltak må også gjelde dei indirekte utsleppa knytt til forbruk

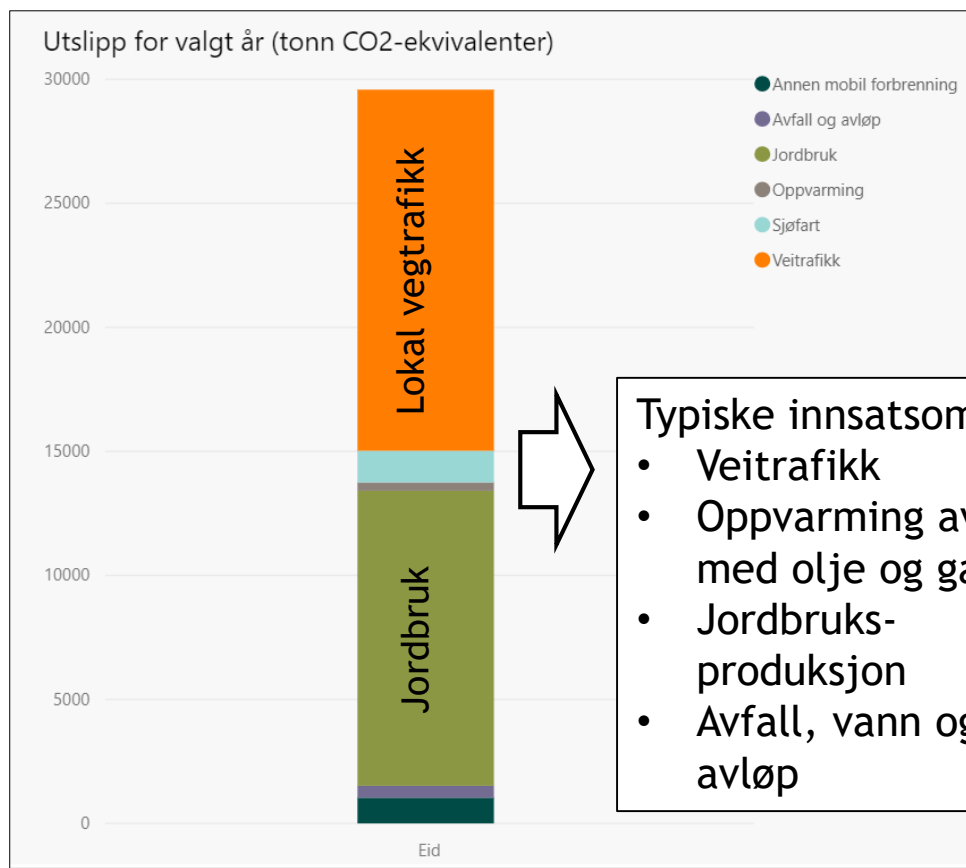
- Ikkje nok å satse på reduksjon av dei direkte utsleppa som skjer innafor kommunegrensene; kommunen må også redusere utslepp som skjer utafor kommunegrensene som er utløyst av forbruket til innbyggjarar og privat og offentleg verksemd

Kvifor er det så viktig å rette klimatiltak inn mot 'forbruk'?

Forskjell i utslepps- og (dermed) innsatsprofil

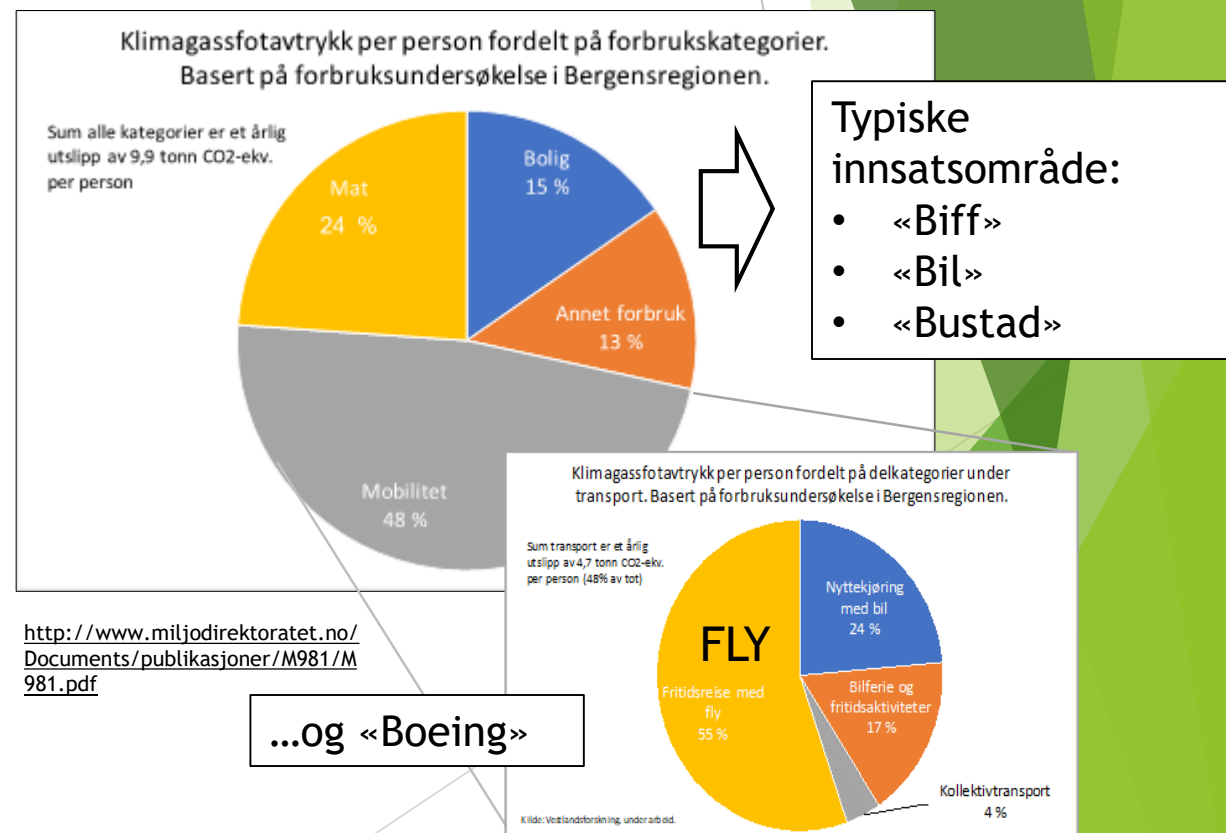
OFFISIELL: Typisk utsleppsprofil for ein norsk bygdekommune

Typiske innsatsområde:

- Veitrafikk
- Oppvarming av bygg med olje og gass
- Jordbruksproduksjon
- Avfall, vann og avløp

FORBRUK: Typisk utsleppsprofil for eit norsk hushald

OG (difor) stor forskjell i vurdering av potensialet for utsleppsreduksjon

Direkte lokale utslepp

- ▶ **1,9-2,5** mill. tonn CO₂-ekv, eller 4-6 prosentpoeng av den naudsynte reduksjonen på 80-90 prosent:
 - ▶ Lite å hente frå å redusere fossil oppvarming av bygningar pga statleg forbod mot fossil oppvarming i bygg etter 2020
 - ▶ Lite å henta frå metanutslepp frå avfallshandtering pgs statleg forbod mot deponering av matavfall og krav om kjeldesortering for materialgjenvinning
 - ▶ Står i hovudsak tilbake med utslepp frå jordbruket (for landbrukskommunar - men dette er i stor grad styrt av statleg politikk) og lokal vegtrafikk

Alternative forbruksinnretta avgrensinga

- ▶ **13-26** mill. tonn CO₂-ekv
 - ▶ På områda «Biff», «Bil», «Bustad» og «Boeing»

7-10 x større potensiale

MEN....

Per Espen Stoknes (MDG): - Du får aldri nordmenn til å slutte å fly

FLYREISER: Per Espen Stoknes tror ikke det er mulig å få nordmenn til å slutte å fly, og mener at NTB scanpix

Bergens Tidende

BT Magasinet Sport Kultur Meninger

Innenriks

KJØTT OG KLIMA: Klima- og miljøminister Ola Elvestuen (V) sier utslippene fra norsk landbruk må ned, men vil ikke rette pekefingeren mot kjøttglade nordmenn. FOTO: NTB SCANPIX (ARKIV)

– Folk får velge kjøtt om de selv vil

Klimaminister Ola Elvestuen (V) vil ikke råde folk til å spise mindre kjøtt for å redde kloden.

E24 0,53% OSLO 895,61 0,51% OLJE 72,00 1,45% S&P 2 795,36 -0,13% EURO 9,54 -0,39% DOLLAR 8,34 1,49% BITCOIN 6 540,66 LOGG INN MENY

FN-topp Erik Solheim: – Nordmenn må ikke ha dårlig samvittighet for å fly

Flytrafikken vil vokse videre, erkjenner tidligere SV-leder Solheim.

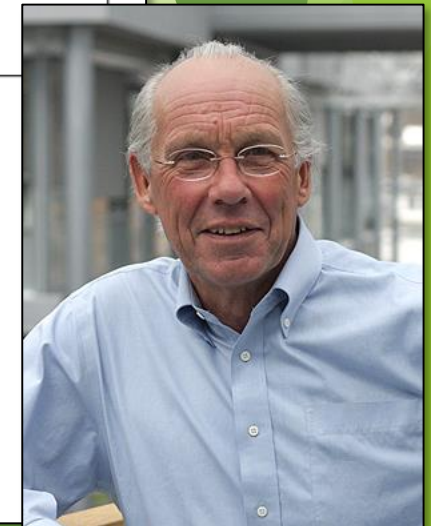

VEKKER OPPSIKT: Administrerende direktør i FNs miljøprogram, Erik Solheim, møter motbør fra miljøvernere etter uttalelse om fly.

FOTO: SAUMYA KHANDELWAL REUTERS

Eit ekko frå Lavutsleppsutvalet si instilling for 12 år sidan!

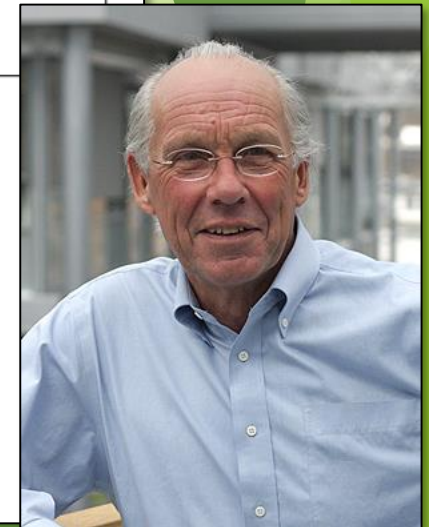
- ▶ «Utvalget har vurdert hva som kan være store kilder til norske utslipp fram mot 2050, og har vist hvilke tiltak som bør iverksettes for å redusere disse utslippene. En radikal omlegging av norsk livsstil i en mer klimavennlig retning ville kunne redusere framtidige utslipp mye. Utvalget har likevel ikke valgt å anbefale dette, blant annet fordi vi mener det vil være en umulig politisk oppgave å realisere. Utvalgets anbefalinger er derfor et lite antall, hovedsakelig teknologisk baserte, tiltak hvor hvert enkelt tiltak har et forholdsvis stort potensial for reduksjoner»

Jørgen Randers (BI)

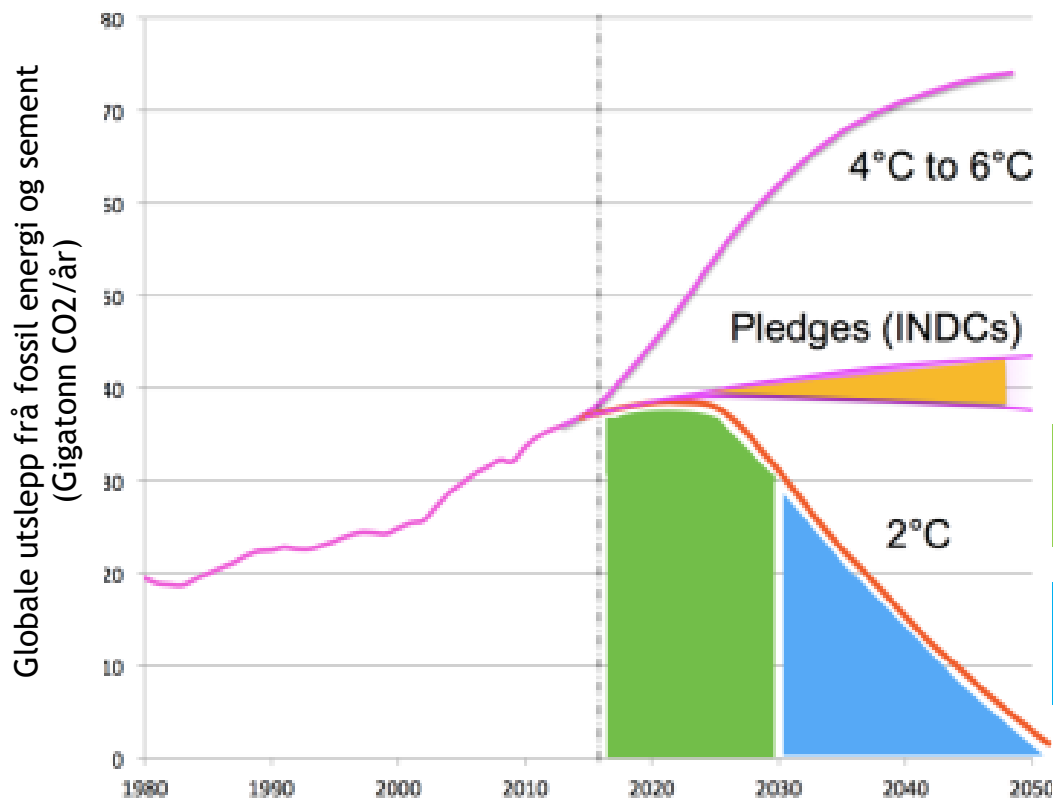
Eit ekko frå Lavutsleppsutvalet si instilling for 12 år sidan!

- ▶ «Utvalget har vurdert hva som kan være store kilder til norske utslipp fram mot 2050, og har vist hvilke tiltak som bør iverksettes for å redusere disse utslippene. En radikal omlegging av norsk livsstil i en mer klimavennlig retning ville kunne redusere framtidige utslipp mye. Utvalget har likevel ikke valgt å anbefale dette, blant annet fordi vi mener det vil være en umulig politisk oppgave å realisere. Utvalgets anbefalinger er derfor et lite antall, hovedsakelig teknologisk baserte, tiltak hvor hvert enkelt tiltak har et forholdsvis stort potensial for reduksjoner»

Jørgen Randers (BI)

Den stikk motsette budskapet frå ein annan internasjonalt profilert klimaforskar!

kevinanderson.info

Comment on climate

Fase 1: Kort sikt gjere kutt i forbruk, særlig hos dei rike landa / delar av befolkninga

Fase 2: Lengre sikt gjere teknologisk omlegging av produksjon og energiforsyning

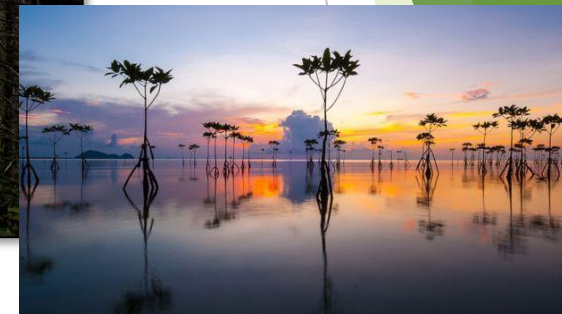
Fase 3: Negative utslepp

.. for å gjere oss mindre avhengig av..

Kva er 'negative utslipp'?

► Den biologiske metoden

- Fange og lagre i skog og vegetasjon
- Langtidslagre i trekonstruksjoner
- Langtidslagre i jord ('biokol')
- Auke våtmark og innsjøareal for lagring i «vatn»

► Den teknologiske metoden

- 'Suge ut' karbon direkte fra atmosfæren
- Rense karbon fra punktkilder («Mongstad»..)
- Lagre karbon (eks i saltgruver, havbunnen..)

“Negative-emission technologies are not an insurance policy, but rather an unjust and high-stakes gamble.”

Glen Peters
(Klimaforsker ved CICERO)

Forbruksinnretta lokal klimapolitikk er snart 20 år gamal: Først i Oslo og Stavanger

Laga for Oslo kommune i 2002

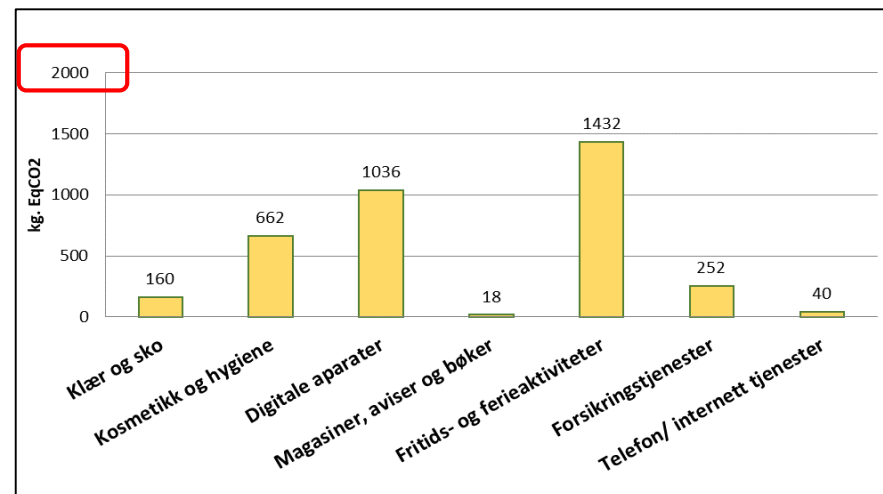
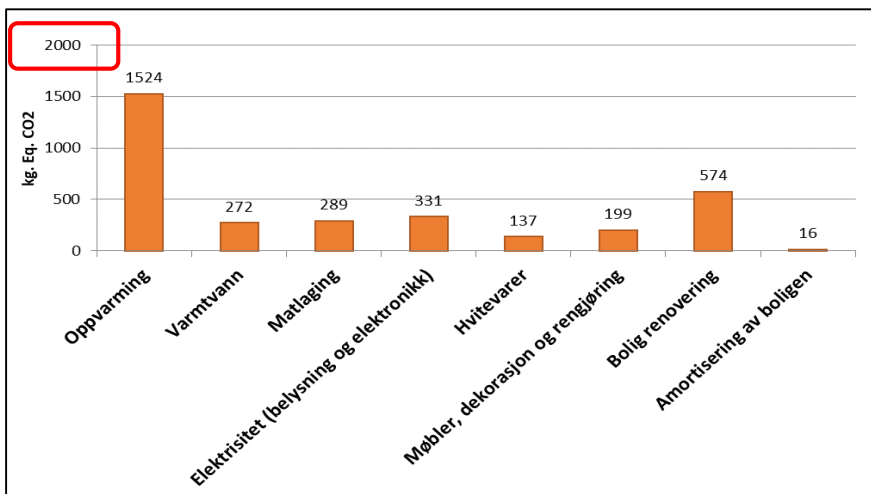
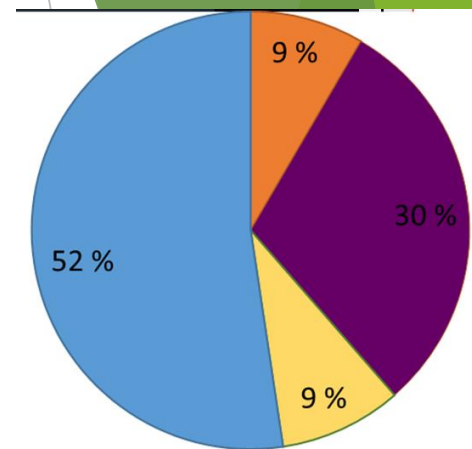
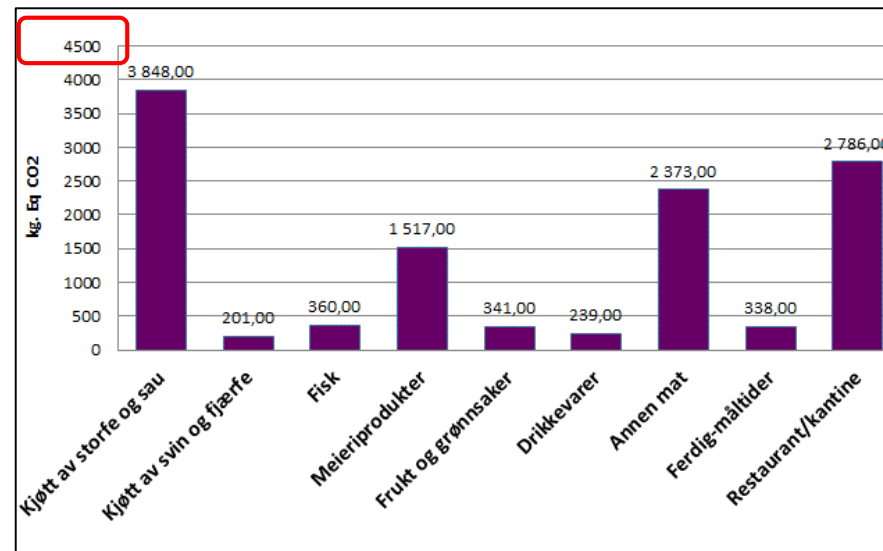
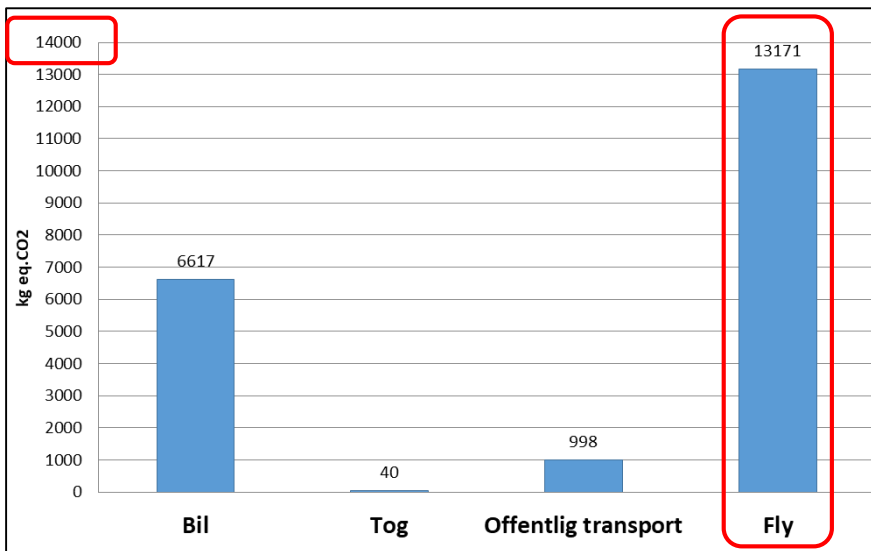

Laga for Stavanger kommune i 2000: Norges første 'fotavtrykk-kalkulator'

<http://vfp1.vestforsk.no/miljokalk/>

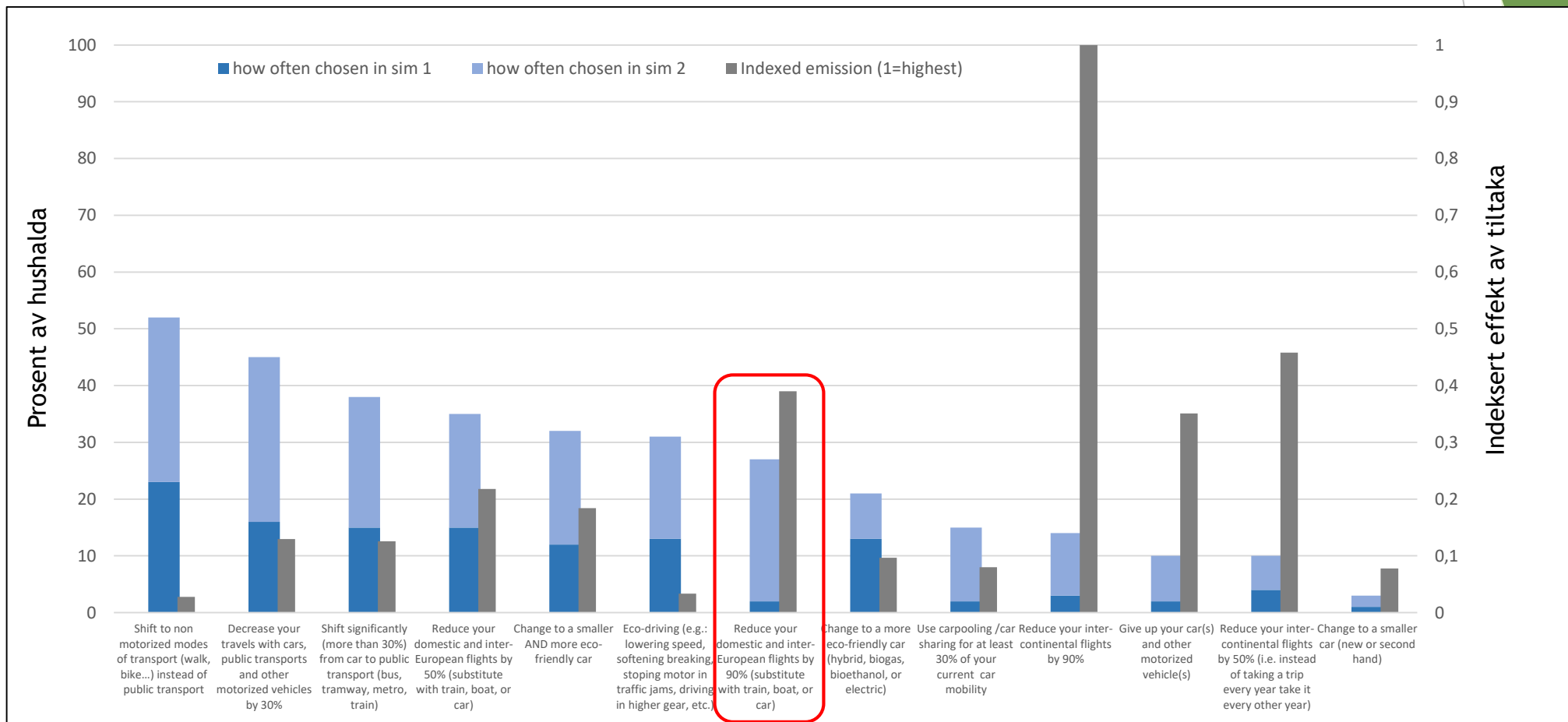
...og anno 2018 (med eksempel frå hushald i Bergen)...

OBS

- Totalt for bolig
- Totalt for mat
- Totalt for annet forbruk
- Totalt for mobilitet

Kva var hushalda villige til å endre: Transport

Er det folkeleg støtte for ein radikal forbruksinnretta lokal klimapolitikk?

- ▶ 4-lands studie av over 300 hushald viser vilje til radikale forbruksendringar for å nå 1,5 gradersmålet
- ▶ **MEN**
 - ▶ Friviljuge forbruksendringar tek oss bere til 25 % reduksjon innan 2030
 - ▶ For å oppnå 50% reduksjon må politikarane vere viljuge til å innføre ulike formar for og gradar av ‘tvang’
 - ▶ Stor vilje til å forbruke mindre kjøtt og meir lokal og økologisk mat, men lite å hente i dagens klimapolitikk for å få til denne omlegginga
 - ▶ Stor vilje til å køyre mindre privatbil, men då må tilbodet av kollektivtransport bli betre
 - ▶ Lite vilje til friviljug å redusere lange flyturar, men vilje til å akseptere ‘tvungen’ reduksjon
- ▶ HOPE prosjektet («Husholdningers villighet til å redusere utslipp av klimagasser») tyder at det er eit politisk rom for
 - ▶ Meir forbruksinnretting av klimapolitikken
 - ▶ Auka økonomisk innsats til å støtte klimavennlege forbruksløyser
 - ▶ Større grad av ‘tvang’ mot dei store kjeldene ‘kjøttforbruk’ og ‘flyreiser’

Kjelde: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214629618310314>

English Deutsch Français Norsk Nynorsk Svenska

HOPE

Household Preferences for Reducing greenhouse gas Emissions in four European High Income Countries

Search here...

Home THE PROJECT RESULTS RESEARCH PLAN NEWS & EVENTS PUBLICATIONS FAQ

The Project

Final Seminar of the Project

The results of the HOPE project will be presented in [Brussels](#), 28/29 may 2018. See the [results](#) page for more information!

Climate Policies of the European Union

The European Union has set ambitious goals to reduce current greenhouse gas emissions. The target is to reduce greenhouse gas emissions by 80-95% until 2050. To reach this goal, emissions have to be reduced by 50% compared to the base year 1990. As private households in high income countries are responsible for about 50% of emissions, households are increasingly being included in climate policies. Integration of private households in climate policies implies that henceforth the focus will be set on consumer behavior. In order to better regulate consumption, more information on consumer behavior and readiness to contribute to climate protection needs to be acquired.

Climate Policies on an Individual Level

HOPE stands for *Household Preferences for Reducing Greenhouse Gas Emissions in Four European High Income Countries*. Meant are household behaviors in everyday life, e.g. the commute to work, grocery shopping or construction of living space.

In the course of our study, we will conduct household surveys in four European cities to investigate, how private households can make climate friendly decisions in their daily routine to facilitate reaching the climate targets implemented by the European Union. Aix-en-Provence (France), Bergen (Norway), Mannheim (Germany) and Umea (Sweden) will be investigated representatively. Further information on the selection of the cities can be found in the section Research Plan.

Our Project

Our international HOPE project, funded by the Federal Ministry for Education and Research of Germany, aims to make predictions on efforts to climate protection made by private households. Furthermore, we want to be able to make predictions for political decision makers, which measures to reduce greenhouse gas emissions receive most support from the urban population. Based on these insights, our research project will be concluded with a political recommendation of action and a demonstration of which financial, ecological or health incentives could promote climate protection.

Experience shows, that scientific findings are hard to be put into political practice. Therefore, one of the project's subtasks is to found a "policy advisory board" (PAB). For this purpose we will invite decision-makers on municipal, state and federal level to actively accompany our research project. Further information on the policy advisory board can be found in the section PAB.

Search here...

Recent Posts

- ✓ [Announcement: Final HOPE Conference in Brussels, 28./29. May 2018](#)
- ✓ [First publication about the survey protocol](#)
- ✓ [Survey almost completed](#)

Partners

Cired

TEC

UniversitätsKlinikum Heidelberg

Umeå University

VESTLANDSFORSKING
www.vestforsk.no

<https://hope-project.net>

Kva veit vi om klimaendringane og klimatilpassinga i Norge?

- ▶ **Dramatikken aukar (naturskade)**
 - ▶ Meir ekstremnedbør
 - ▶ Oftare «av-og-på» vinter
 - ▶ (Kanskje) meir «låste» vérsituasjonar
 - ▶ Meir flaum i alle moglege variantar
- ▶ **Gradvise endringar**
 - ▶ Varmare
 - ▶ Havnivå-auke
 - ▶ Surare hav
 - ▶ Endra flora og fauna (men vi veit lite korleis)
- ▶ **Importerte (grenseoverskridande) endringar**
 - ▶ Fleire klimaflyktningar
 - ▶ Høgare globale matvareprisar
 - ▶ Uvisse omkring «klimasensitive importprodukt (t.d. fôrimport til jordbruk og fiskeoppdrett)

Påvirkningstype / Samfunnsområde	Naturskaderisiko	Gradvise	Grenseoverskridende
Offentlig virksomhet	3	2	1
Privat forretningsvirksomhet	1	1	0
Private husholdninger	1	0	0

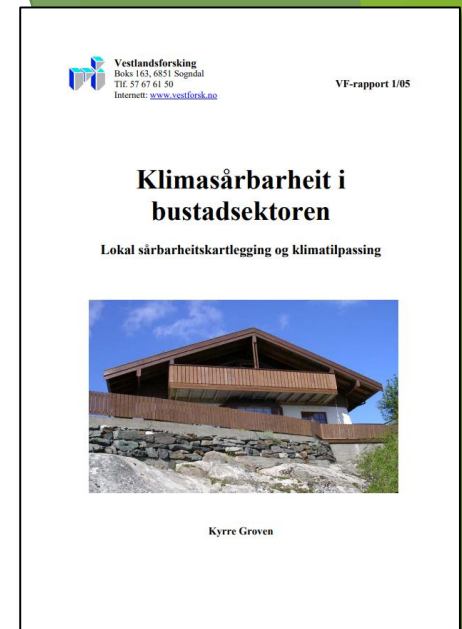
- 0 = lite eller ingen kunnskap
- 1 = noe kunnskap
- 2 = moderat kunnskap
- 3 = mye kunnskap

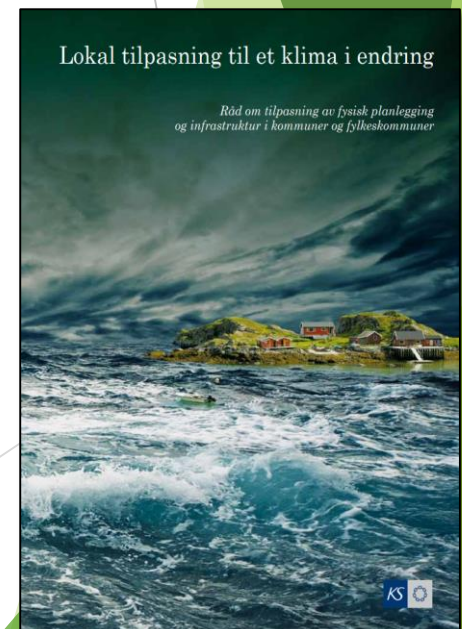
Og kva har kommunane og fylkeskommunane gjort så langt av klimatilpassing?

- ▶ **Kommunane var på bana før staten**
 - ▶ Flora kommune med først offentlege «klimatilpassingsvedtak» (i 2005)
 - ▶ KS først ute med rettleiar til kommunane om klimatilpassing (i 2012)
 - ▶ KS ofte kritisk til manglande statleg ressursinnsats i førebygging av naturskade
- ▶ **Fylkeskommunane nølande etter**
 - ▶ Uklar rolle opp mot Fylkesmannen si beredskapsavdeling, som har vore klart den viktigaste regionale pådrivaren så langt
 - ▶ Har begynte arbeidet med å kople saman utslepps- og tilpassingsdelen av klimaarbeidet i felles plandokument
- ▶ **Konkret lokalt klimatilpassingsarbeid**
 - ▶ (Delvis) kontroll på førebygging av naturskade i nye byggeområde, men ikkje for gamle byggeområde
 - ▶ Etter-snar dominerer; altså skal dyre tiltak bli prioritert må det første skje ei stor nok «klimahending»
 - ▶ Lite gjort opp mot gradvise endringar; ingen ting gjort opp mot grenseoverskridande konsekvensar

Kjelde: <http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M1209/M1209.pdf>

https://www.vestforsk.no/sites/default/files/migrate_files/rapport-1-05-klimasaarbarheit.pdf

<https://www.ks.no/contentassets/02632e87fd05409998ce5e1a89402266/lokal-tilpassing-til-et-klima-i-endring.pdf>

Og kva bør kommunar og fylkeskommunar gjere av klimatilpassing?

- ▶ **Kople saman energi-, utslepps- og tilpassingsarbeidet**
 - ▶ Unngå at dei tre formane for miljøarbeid kjem i konflikt med kvarandre (sjølv om kanskje ikkje staten får til det)!
- ▶ **Kartleggje og gjere tiltak for å redusere risiko for naturskade**
 - ▶ Særleg pga «meir vatn»: Meir intenst, til nye tider på året, på nye stader, i nye formar (t.d. slush skred, dvs snø + vatn; vassmetta jordskred o.a.)
 - ▶ Særleg krevjande for eksisterande fysisk infrastruktur, med obs følgjande formulering i den nye SPRen: «I planprogrammet skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner»
- ▶ **Kartleggje risiko knytt også til (a) gradvise klimaendringar og (b) klimaendringar i andre land**
 - ▶ Havnivåstiging og infrastruktur langs sjø og fjord
 - ▶ Auka risiko for roteskader i trekonstruksjonar
 - ▶ Import av klimasensitive råvarer nytta av lokalt næringsliv (ikkje minst import av fôr i jordbruk og fiskeoppdrett)
 - ▶ Auke i «klimaflyktinga»

Regjeringen.no

Tema ▼ Dokument ▼ Aktuelt ▼ Departement ▼

Du er her: [Forsiden](#) • [Dokument](#) • [Lover og regler](#) •

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (SPR)

Retningslinjer | Dato: 28.09.2018

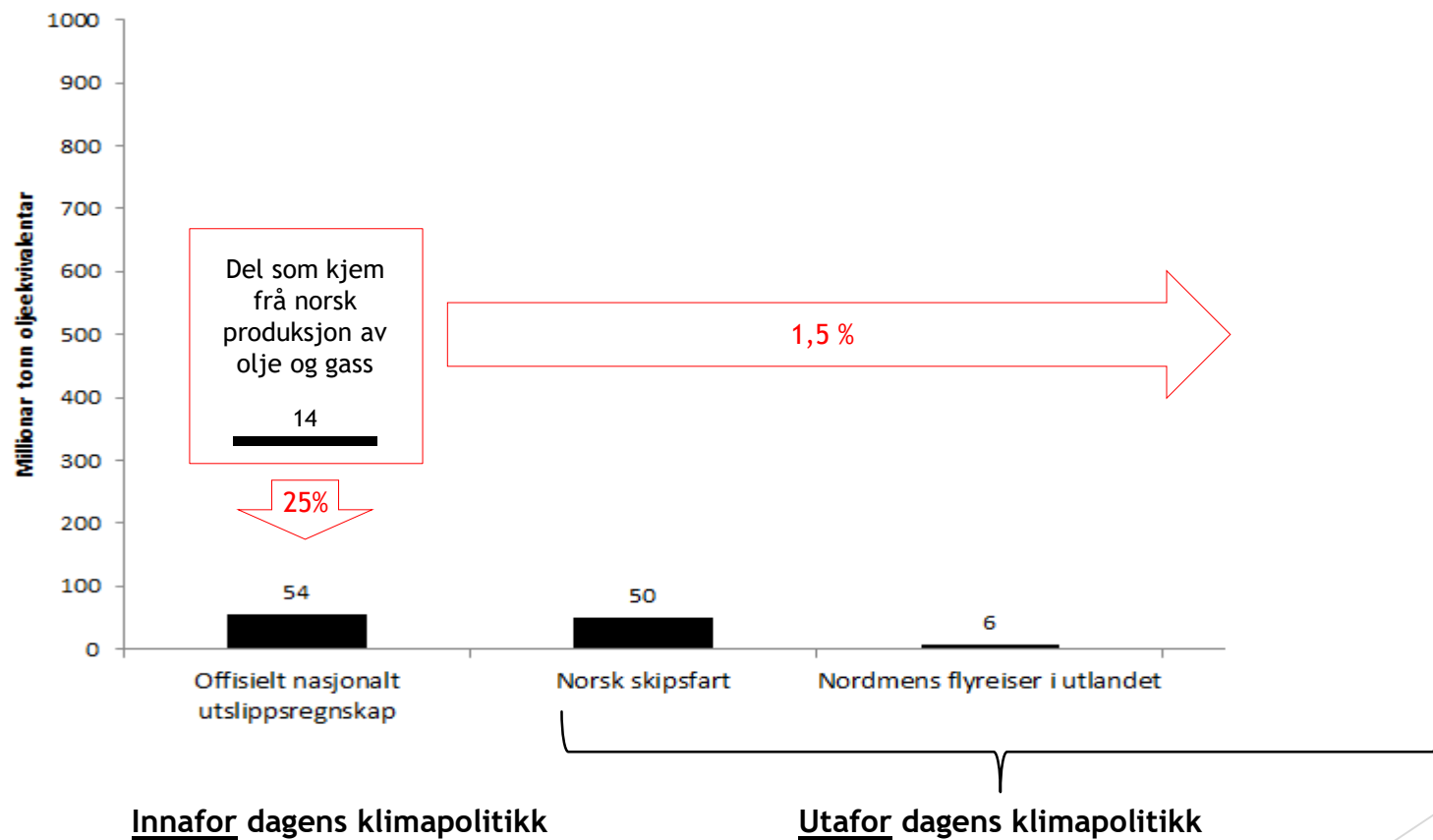
Fastsatt ved kgl.res. 28. september 2018 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 6-2. Fremmet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpassing).

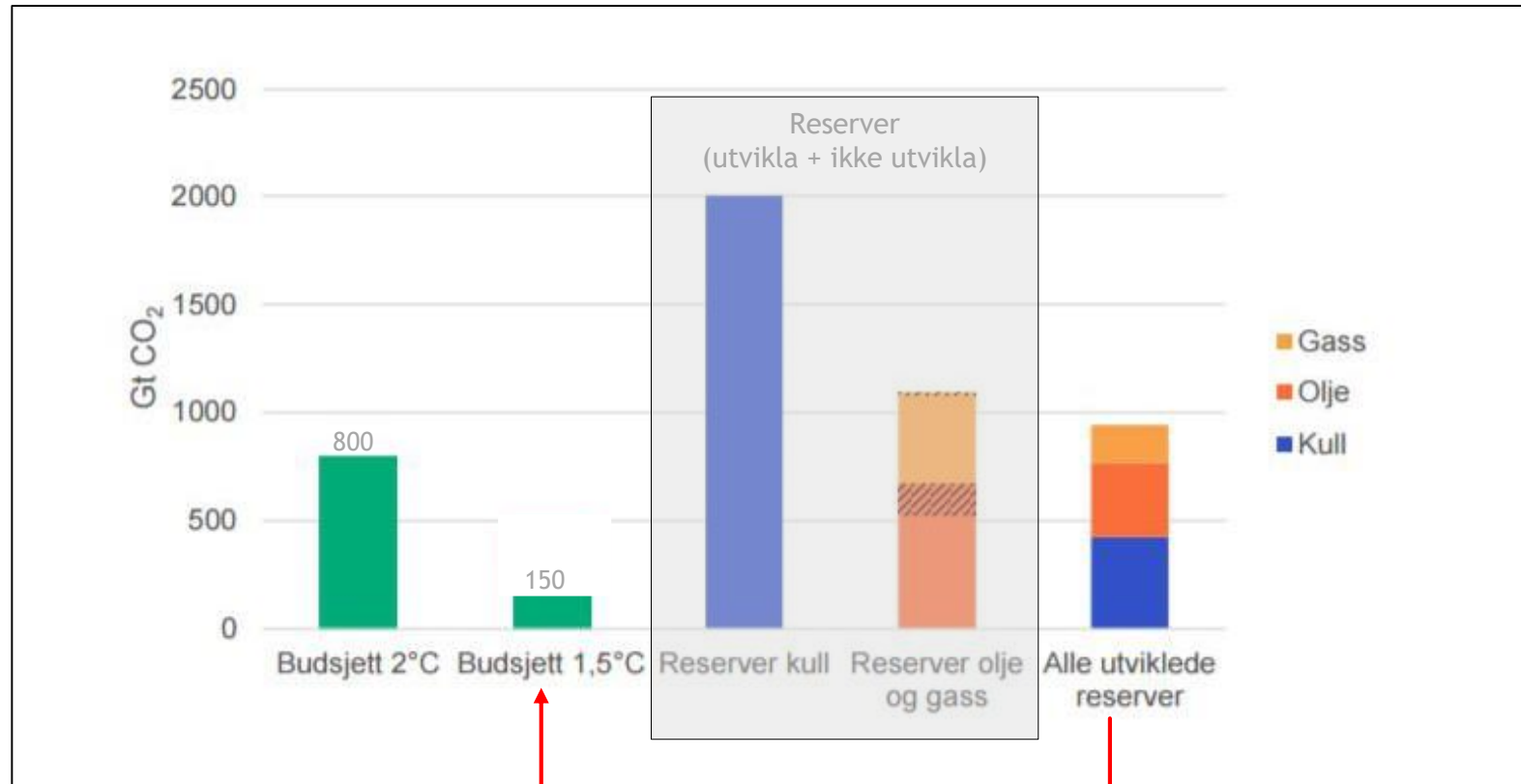
Men.... elefanten i det norske rommet

”Lederen av FNs klimapanel var i Norge for noen måneder siden og sa at han mener Norge kan nå sine klimaforpliktelser samtidig som vi har en olje- og gass-industri” Leiar av Utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget (Frp) til Krono, 8.4.2019

Kan vi halde fram å utvinne olje og gass i Norge - og klare Parismålet?

Forbrenning av alle norske utvikla ressursar vil gje utslepp på rundt 17 milliardar tonn CO₂, eller tilsvarande **11%** av det verden samla vil tole av nye utslepp om vi skal klare 1,5 gradersmålet. (om alle andre land enn Norge reduserar sin produksjon vil dagens norske del av global produksjon auke med **400%**)

Og kva er - iflg SSB - den teoretiske netto effekten på globale klimautslepp av å redusere norsk oljeproduksjon

Endret norsk oljeproduksjon	-1,00
Endret oljeproduksjon i utlandet	0,55
Endret kull- og gassforbruk i utlandet	0,09
Endret utslipp ved norsk oljeproduksjon	-0,03
Endret utslipp ved fossil produksjon i utlandet	0,04
Netto endring i globale utslipp	-0,35

https://www.ssb.no/en/forskning/discussion-papers/_attachment/123895

Sluttord

- ▶ Det haster meir å utvikle verkemiddel som endrar forbruket
 - ▶ altså innan forbrukskategoriane Biff, Bil, Bustad og Boeing
- ▶ ..enn tiltak retta inn mot endra produksjon
 - ▶ som t.d. å bygge ut meir fornybar energi
- ▶ Dette for å gjere oss mindre avhengig av ein usikker teknologi som framleis er under utvikling, som:
 - ▶ storskala karbonfangst og -lagring, elfly, fusjonskraftverk, osb
- ▶ Det haster også å tilpasse Norge til eit allereie endra klima
 - ▶ viktig også å tilpasse til dei gradvise endringane og til 'importerte' konsekvensar av klimaendringar i andre land
- ▶ **MEN**
 - ▶ Er det mogeleg å få innbyggjarane med på radikale lokale klimatiltak samstundes som staten held oppe tempoet i utvinning av og leiting etter meir olje og gass?

Fiji ber kronprins Haakon redde øya fra norsk dobbeltmoral

Kronprinsen besøkte flere stillehavsøyer for å sette fokus på klima og hav. Etterpå fikk han åpent brev fra Fiji med kritikk av norsk oljepolitikk.

Kronprins Haakon fikk servert kava under velkomstszeremonien på Grand Pacific Hotel i Suva på stillehavsøya Fiji lørdag.

FOTO: KAREN SETTEN / NTB SCANPIX

«Når Deres kongelige høyhet nå forlater vår kyst, ber vi Dem respektfullt om innstendig å be Norge om å hjelpe oss i Stillehavet så vi får beholde vår stolte, rike plass i verden, ved å raskt eliminere eksporterte utslipp og bremse utvinning av fossil energi.»

https://www.nrk.no/norge/fiji-ber-kronprins-haakon-redde-oya-fra-norsk-dobbelmoral-1.14511735?fbclid=IwAR2SPGwCIN7sSMjVk-TKwTawSQuKksfqbmHbvnniiqvSZG9_5LJGJSA9gVM

Og så til debatten!

MILJØAGENTENE
BARNAS MILJØVERNORGANISASJON

NYHETER

Dette er Barnas Klimapanel 2019!

Miljøagenter over hele landet har stemt frem de åtte kandidatene som skal representere norske barn i miljosaker i 2019. Hele 17 miljøagenter stilte til valg og det ble jevnt om plassene. Alle som stilte var veldig gode kandidater og vi håper at de som ikke kom inn vil prøve igjen neste år! Vi gratulerer de åtte som skal påvirke beslutningstakere og politikere på vegne av barn i 2019!

<https://miljoagentene.no>

Prisvinner Froy Gudbrandsen sammen med Finn Tokvam og Irene Kinunda under dagens utdeling. Foto: Max Igland

Politisk redaktør i Bergens Tidende hedret med Sunnivaprisen 2018

Agnes, 13 år, Akershus

Peter, 11, Akershus

Samuel, 11 år, Sogn og Fjordane

Tora, 12, Oslo

Brage, 12 år, Finnmark

Ulrik, 10 år, Østfold

Knut, 18 år, Leiar i lokallaget Natur og Ungdom Nordfjord